

Beleidsplan Stichting Ondersteuning Dierencoalitie

1. Inleiding

De Dierencoalitie is samenwerkingsverband, opgericht met als doel om de belangen van dieren te behartigen in belangrijke politieke en maatschappelijke kwesties. De missie om deze doelstelling te bereiken, is tweeledig:

1. Het verwezenlijken van een sterk maatschappelijk middenveld van organisaties die zich richten op het beschermen van dieren en het verminderen van dierenexploitatie.

2. Het bevorderen van wetgeving en ander overheidsbeleid die een krachtige bescherming bieden aan dieren door hun welzijn te waarborgen en dierenexploitatie te verminderen.

Begin 2022 bestaat de Dierencoalitie uit 17 dierbeschermingsorganisaties; IFAW, World Animal Protection, AAP, Bont voor dieren, CAS International (Comité Anti Stierenvechten), Compassion in World Farming Nederland, De Faunabescherming, Sophia-Vereeniging, DierenLot, Eyes on Animals, Vissenbescherming, NFDO, Sea First, Varkens in Nood en Dier&Recht, Wakker Dier en Vier Voeters.

In 2021 heeft de Dierencoalitie een stichting opgericht 'stichting Ondersteuning Dierencoalitie' met als doel om de activiteiten van de Dierencoalitie te ondersteunen. Deze ondersteuning kan personeel of financieel zijn, maar is in lijn met de doelstelling van de Dierencoalitie. De stichting Ondersteuning Dierencoalitie is qua huisvesting onder gebracht bij World Animal Protection Nederland in Den Haag.

Het bestuur van de stichting wordt gevormd door:

- Dirk-Jan Verdonk, World Animal Protection (voorzitter)
- Daniella van Gennep, DierenLot (secretaris)
- Sandra Schoenmakers, Bont voor Dieren (penningmeester)
- Paul van der Wielen, AAP
- Quintijn Hoogenboom, Faunabescherming

Nu er een stichting is gevormd, zal ook een start worden gemaakt met het opzetten van de bedrijfsvoering, zowel op het gebied van personeel als financieel. De activiteiten die vermeld staan in dit beleidsplan worden gefinancierd door enerzijds contributies van aangesloten organisaties en anderzijds via fondsenwerving. De stichting Ondersteuning Dierencoalitie draagt zorg voor de financiering en de uitvoering van het beleidsplan.

2. Dierencoalitie als sterk maatschappelijk middenveld

Het eerste deel van de missie van de Dierencoalitie is het verwezenlijken van een sterk maatschappelijk middenveld van organisaties die zich richten op het beschermen van dieren en het verder beperken van dierenexploitatie door onderlinge uitwisseling van kennis, inzichten en expertise. Om dit te bereiken, worden er het komende jaar een aantal activiteiten georganiseerd zoals bijvoorbeeld:

Het Symposium 'rechtspositie van het dier'

In 2022 wordt een symposium georganiseerd met het doel om het politieke/maatschappelijke debat over het versterken van de rechtspositie van het dier te faciliteren. Wetenschappers, juristen, politieke partijen, mensen uit de praktijk en andere experts worden tijdens dit symposium bij elkaar gebracht om samen te onderzoeken hoe de rechtspositie van het dier verbeterd kan worden. Corona heeft ertoe geleid dat de geplande datum op 24 januari 2022 niet door kon gaan. Het fysieke symposium wordt in alle waarschijnlijkheid ergens rond de zomer gehouden.

Politieke kennisoverdracht

Om de belangen van dieren te kunnen behartigen bij politiek en overheid is het essentieel dat er voldoende politieke kennis aanwezig is. Daarbij is het voorwaardelijk dat er zicht is op de ontwikkelingen van dossiers, zowel in de Tweede Kamer als op het ministerie van LNV. De stichting Ondersteuning Dierencoalitie faciliteert de overdracht van deze kennis.

3. Het bevorderen van wetgeving en beleid

De stichting Ondersteuning Dierencoalitie draagt er zorg voor dat de aangesloten organisaties van de Dierencoalitie ondersteund en geadviseerd worden op het gebied van beleidsbeïnvloeding en lobby. Hiernaast zijn er binnen de Dierencoalitie in de afgelopen twee jaar allianties ontstaan op politieke thema's, al dan niet in samenwerking met externe partijen die relevant zijn als stakeholder binnen het thema. De stichting Ondersteuning Dierencoalitie zal in 2022 deze gezamenlijke activiteiten ondersteunen en waar nodig is fondsen werven voor de financiering van politieke activiteiten.

Dieren in rampen

In juli 2021 zorgden overstromingen in Limburg voor een watersnoodramp waar miljoenen dieren het slachtoffer werden. Uit praktijkervaringen en evaluaties bleek dat er tijdens de crisisbeheersing geen of nauwelijks aandacht was voor de evacuatie van dieren. Dit terwijl de dierenhulpverlening zich had georganiseerd en in staat van paraatheid was. Overheden en veiligheidsregio's lieten de dierenhulpverleners letterlijk aan de kant staan. NFDO, stichting DierenLot en IFAW sloegen de handen ineen en verenigden zich in de Dierencoalitie. De werkgroep 'dieren in rampen' werd opgericht. De werkgroep kon direct aan de slag omdat de oorlog in Oekraïne toonde hoe urgent dit onderwerp is. De werkgroep heeft als doel om de hulp aan dieren geïmplementeerd te krijgen in het rampenbeleid, zowel op landelijk als lokaal niveau. Zij doen dit uiteraard niet alleen, maar werken samen met allerlei relevante stakeholders waaronder dierenartsen.

Transparantie in de huisdierketen

Huisdieren zijn ongekend populair geworden in de Covid-19 crisis. Door het thuis werken en de lockdowns nam de vraag naar huisdieren enorm toe. Na het besluit van het kabinet om het verplicht thuiswerken (gedeeltelijk) op te heffen, kwamen er uit een aantal opvangcentra signalen dat deze vol zaten met 'coronapuppies'. De media versterkte het gevoel dat mensen op grote schaal afstand deden van hun dier. Uit antwoorden op Kamervragen van de VVD bleek dat hier gelukkig geen sprake van was. Corona maakte eigenlijk duidelijk dat de transparantie in de huisdierketen bij lange na niet optimaal is. Het niet beschikbaar hebben van eenduidige data en informatie in de keten leidt tot veel veronderstellingen en onderbuikgevoel. Hierdoor is het moeilijk om tijdig te signaleren waar welzijnsproblemen ontstaan en wat er voor nodig is om deze op te lossen. De werkgroep 'huisdieren' heeft het op zich genomen om met breed draagvlak een meerjarig onderzoek te laten starten ten behoeve van de transparantie in de gehele keten; zowel bij de fokker, handelaar, dierenwinkel als de huisdiereigenaar en de opvang of het asiel. In 2022 wordt financiering voor het onderzoek gezocht en idealiter al met het onderzoek gestart.

Minder dieren en meer welzijn

In 2021 heeft de Partij voor de Dieren een amendement aangenomen gekregen dat regelt dat het niet langer toegestaan is om een dier pijn te doen dan wel de gezondheid of het welzijn te benadelen met als doel om een dier op een bepaalde manier te kunnen huisvesten. Ondanks het maatschappelijk protest op dit amendement, werd de politiek en maatschappelijke behoefte voor een andere veehouderij heel duidelijk. Niet alleen zijn er te veel dieren in de Nederlandse veehouderij waardoor de druk op natuur, klimaat en het welzijn onhoudbaar is geworden, ook is de wijze waarop dieren in Nederland gehouden worden niet langer meer geaccepteerd.

Dit werd een paar maanden later bevestigd door het advies van de Raad voor Dieraangelegenheden over een dierwaardige veehouderij. Hier werden zes leidende principes beschreven die een dier in staat stellen om een leven te leven die het dier zelf ook de moeite waard vindt, namelijk 1. Intrinsieke waarde en integriteit van het dier, 2. goede voeding, 3. goede omgeving, 4. goede gezondheid, 5. natuurlijk gedrag en 6. een positieve emotionele staat. Voor de Dierencoalitie is het voorwaardelijk dat elk dier een emotionele staat van welzijn heeft en die overwegend als positief ervaart. In de komende jaren zullen wij ons dan ook inzetten voor een transitie naar een kleinere veehouderij met de zes leidende principes als uitgangspunt.

Het coalitieakkoord biedt genoeg aanknopingspunten om dit te realiseren. Er is aandacht voor extensivering, dierenwelzijn in kringlooplandbouw, een diervriendelijk assortiment in supermarkten (inclusief inkoopgedrag), de consument en een dierwaardige veehouderij in lijn met het advies van de Raad voor Dieraangelegenheden (2021). De premier heeft in het debat over de regeringsverklaring aangekondigd dat de dierwaardige veehouderij een wettelijke basis zal krijgen. In 2022 zullen we de nodige kennis vergaren en activiteiten organiseren met als doel om de transitie naar te versnellen naar een veehouderij met minder dieren en die als de zes leidende principes als kader heeft.

Wilde dieren

In 2021 hebben IFAW, stichting AAP, World Animal Protection zich verenigd in de Dierencoalitie en samen met stichting Spots een maatregelenpakket '[van social naar wildlife distancing](#)' gepubliceerd. De aanleiding lag in de uitbraak van de coronapandemie en de wet markt in China waar vermoedelijk de uitbraak ontstaan is. Het maatregelenpakket bevat een mix aan 15 politieke maatregelen die ertoe moeten leiden dat de handel in wilde dieren afneemt. Het maatregelenpakket is gepubliceerd vlak voor de Tweede Kamerverkiezingen en bevatte de algemene oproep om meer aandacht te scheppen voor het voorkomen van pandemieën, de preventiekant. Sinds de Tweede Kamerverkiezingen is de Dierencoalitie bezig geweest met het onderzoeken waar de politieke kansen zijn bij deze 15 maatregelen en dit aan het uitwerken. In 2022 zal dit verder uitgewerkt worden.

Vissenwelzijn

In 2021 is op initiatief van de Vissenbescherming een werkgroep in het leven geroepen op het gebied van vissenwelzijn. De Dierencoalitie, Compassion in World Farming, Sea First, de Vissenbescherming en de Dierenbescherming hebben [een maatregelenpakket opgesteld met 10 maatregelen](#) op het gebied van vissenwelzijn. Dit had tot resultaat dat vissenwelzijn weer onderdeel werd van het politieke debat. Er werd een Ronde Tafelgesprek georganiseerd waar vissenwelzijn expliciet onderdeel van was en [een motie](#) over het verbieden van het koken van levende krabben en kreeften werd (met uitzondering van Forum voor Democratie) door alle politieke partijen in de Kamer omarmd en aangenomen. In 2022 werken we verder aan het uitwerken van het maatregelenpakket